

Pergamí de la vil·la Provençana

L'Hospitalet de Llobregat

Ubicació

Comarca: Barcelonès
Lloc/Adreça: Arxiu Episcopal de Vic
Alçada: 12

Coordenades:

Latitud: 41.36514
Longitud: 2.11855
UTM Est (X): 426279
UTM Nord (Y): 4579667

Classificació

Número de fitxa 08101 - 304
Àmbit: Patrimoni documental
Tipologia Fons documental
Estil / època: Medieval
Segle X
Any 908
Estat de conservació Bo
Protecció Física
Accés Restringit
Ús actual: Científic
Titularitat Privada accessible
Titular: Bisbat de Vic. Arxiu Episcopal de Vic (c. Santa Maria, 1 - 08500 - Vic)
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dv., 01/12/2017 - 01:00

Descripció

Pergamí on se cita per primera vegada el topònim Provençana, on els esposos Bonemir i Ermessenda venen, al prevere Radulf, fill del compte Guifré [El Pilós], una casa i dues mujades de terra al terme de la via provençana, al territori de Barcelona, per dotze sous. El text diu així: "In nomine Domini. Ego Bonemirus et uxor mea Ermesinda, vinditores tibi Radulfo presbitero filio Vvifredo comitè emtore. Consta nos tibi vindere deveremus sicuti et vindimus tibi. Per hanc scriptura vindicionis nostre vindimus nos tibi kasa cum cur[te] simul cum terra modiatas II, qui nobis avenit per comparacione, qui est kasa simul cum terra in territorio Barcinonense, in termino de villa Provençana, qui afrontat ipsa kasa simul terra de circi in terra de Quimera, et de aquilonis in terra de Adriano, et de meridie in terra Maurecado, et de occiduo in terra erma. Quantum infra istas afrontaciones includunt sic vindimus tibi ab intecre, una cum exio vel recresio suo in aderato et definito precium solidos XII tantum, quod tu emtor nobis dedisti et nos vinditores de presente manibus nostris recepimus, et nikilque de ipso precium apu(t) te emtore non remansit est manifestum. Quem [vero] ipsa kasa simul cum terra de nostro iure in tuo tradimus potestatem per avendi, vivendi seu etiam comutandi et quiquit exinde agere, facere vel iudicare volueris in Dei nomine abeas potestatem. Quod si nos vinditores vel quislibet homo qui contra hanc ista karta vindicionis venerit ad inrumpendum aut nos venerimus, inferam vel inferamus ad parti tue quantum aput eo tempore inmeliorata fuerit, dupla tibi perpetim abitura, et in antea ista karta vindicio firmis astabilis permaneat modo vel omnique tempore. Facta karta vindicio IIII kalendas setembrii, anno XI regnante Karulo rege post hovitum Odonis regi. Sig+num Bonemirus. Sig+num Ermesinda, qui simul in unum karta vindicione fecimus et testes firmare rocavimus. Sig+num Auderioc. Sig+num Starifredo. Sig+num Anseleico. Sig+num Alelsindo. Romanus presbiter, qui anc karta vindicione scripsi cum literas superpositas in verso III, sub die et anno quod supra. Les seves mesures són 25, 5 x 15 cm i es troba dipositat a l'Arxiu Episcopal de Vic (AC, cal. 6, núm. 2130).

Observacions:

L'any 2008 l'ajuntament va celebrar el 1100 aniversari de la ciutat i el museu va organitzar un seguit d'activitats que incloïen el préstec temporal del document per part del Bisbat de Vic, que va permetre la seva restauració i la seva exposició temporal al hall de l'ajuntament. Imatge del pergamí cedida per l'Arxiu Episcopal de Vic.

Història

A la zona, que actualment forma part del barri de Santa Eulàlia, es va establir el primer nucli poblacional que, amb els anys, es convertiria en l'actual L'Hospitalet. El nucli habitat rebia el nom de Via Provençana, un topònim que ha arribat fins als nostres dies, situat a l'est del terme municipal i on posteriorment es va erigir l'ermita romànica de Santa Eulàlia de Provençana. El nom prové de l'època romana, en referència a una casa romana (via) el propietari de la qual es deia Provius o Proventius. Les restes d'aquesta casa es troben a sota l'església. En aquella època L'Hospitalet era una zona de frontera entre els comtats francs i Al-Andalus, una frontera que es manté durant 250 anys i que converteix la zona en un espai lliure que depèn del comte de Barcelona i no de la noblesa feudal. El comte va fomentar l'arribada de pobladors mitjançant una norma que establí que una persona que treballava una terra durant 30 anys en passava a ser propietària.

Bibliografia

GONZALO, Pilar (2008). Celebració del mil·lenni de la via Provençana; dins Primera plana, del 24 de novembre del 2008, pp. 3. JUNYENT i SUBIRÀ, Eduard (1980-1996). Diplomataris de la Catedral de Vic, segles IX-X. vol. I. Vic: Publicacions del Patronat d'Estudis Osonencs i Arxiu, Biblioteca i Museu Episcopals de Vic, pp. 41-42.

